

**ỦY BAN NHÂN DÂN
HUYỆN ĐAK ĐOA**

Số: 1629 /UBND-NL

V/v tập trung triển khai quyết
liệt các biện pháp phòng trừ
bệnh khảm lá virus hại sắn trên
địa bàn huyện

**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**

Đak Doa, ngày 16 tháng 8 năm 2021

Kính gửi:

- Phòng Nông nghiệp và PTNT;
- Trung tâm Dịch vụ nông nghiệp;
- Trung tâm Văn hóa – Thông tin và Thể thao;
- UBND các xã, thị trấn.

Thực hiện văn bản số 2535/SNNPTNT-CCTTBVTV, ngày 04/8/2021 của Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, về việc tập trung triển khai quyết liệt các biện pháp phòng trừ bệnh khảm lá virus hại sắn trên địa bàn.

Ủy ban nhân dân huyện có ý kiến chỉ đạo như sau:

1. Phòng Nông nghiệp và PTNT, Trung tâm Dịch vụ nông nghiệp, UBND các xã, thị trấn:

- Tiếp tục đẩy mạnh công tác thông tin, tuyên truyền các biện pháp kỹ thuật phòng trừ bệnh khảm lá virus hại sắn theo hướng dẫn của Cục Bảo vệ thực vật tại văn bản số 1605/BVTV-TV ngày 21/7/2021 và văn bản số 622/TT-CLT ngày 29/5/2019 của Cục Trồng trọt (có sao gửi kèm theo).

- Cử cán bộ bám sát địa bàn, kiểm tra diện tích trồng sắn, kịp thời phát hiện và hướng dẫn người dân xử lý triệt để diện tích nhiễm bệnh khảm lá virus không để lây lan trên diện rộng, ảnh hưởng đến năng suất, sản lượng trong vụ.

2. Trung tâm Dịch vụ nông nghiệp:

- Tăng cường công tác kiểm tra, điều tra dự tính dự báo phát hiện sớm bệnh khảm lá sắn; thống kê, khoanh vùng diện tích sắn nhiễm bệnh để kịp thời tiêu hủy nguồn bệnh theo đúng quy định.

- Phối hợp với phòng Nông nghiệp và PTNT, UBND các xã, thị trấn tuyên truyền, hướng dẫn các biện pháp kỹ thuật phòng trừ bệnh khảm lá virus hại sắn đạt hiệu quả.

3. UBND các xã, thị trấn:

- Tuyên truyền về đặc điểm gây hại và tác hại của bệnh khảm lá virus hại sắn cho người dân biết để chủ động kiểm tra, phát hiện sớm phòng trừ ngay khi bệnh gây hại ở mức độ thấp, hạn chế bệnh lây lan gây hại trên diện rộng làm ảnh hưởng đến năng suất và sản lượng sắn trong vụ.

- Phối hợp với Trung tâm Dịch vụ nông nghiệp kiểm tra diện tích trồng sắn, kịp thời phát hiện và tổ chức xử lý triệt để diện tích nhiễm bệnh khảm lá virus hại sắn không để dịch bệnh không lây lan trên diện rộng.

- Khuyến cáo người dân:

+ Chăm sóc, bón phân, theo dõi tình hình sâu bệnh trên ruộng sắn, thực hiện đúng các biện pháp kỹ thuật, phòng trừ sâu bệnh theo hướng dẫn của cơ quan chuyên môn.

+ Thường xuyên kiểm tra đồng ruộng nếu phát hiện bệnh khảm lá virus gây hại, báo cáo kịp thời về Trung tâm Dịch vụ nông nghiệp để được kiểm tra và hướng dẫn xử lý.

+ Chuyển đổi những diện tích sắn bị nhiễm bệnh khảm lá virus nặng sang trồng các loại cây trồng khác như ngô, đậu đỗ,... ít nhất là 01 năm để cắt đứt nguồn bệnh mới trồng sắn trở lại.

4. Trung tâm Văn hóa - Thông tin và Thể thao phối hợp với phòng Nông nghiệp và PTNT, Trung tâm Dịch vụ nông nghiệp, UBND các xã, thị trấn thông tin về tình hình dịch hại trên cây trồng, đặc điểm sinh học, quy luật phát sinh gây hại và các biện pháp phòng, trừ hiệu quả để nông dân áp dụng.

Nhận được văn bản này, yêu cầu Trưởng phòng Nông nghiệp và PTNT, Giám đốc Trung tâm Dịch vụ nông nghiệp, Giám đốc Trung tâm Văn hóa - Thông tin và Thể thao, Chủ tịch UBND các xã, thị trấn triển khai thực hiện. /*ly*

Nơi nhận:

- Như trên;
- Chủ tịch, các PCT UBND huyện;
- Hội Nông dân huyện;
- Trang TTĐT UBND huyện;
- Lưu: VT, NL.

TM. ỦY BAN NHÂN DÂN
CHỦ TỊCH

ly PHÓ CHỦ TỊCH

ly

Giang H'Dan

**UBND TỈNH GIA LAI
SỞ NÔNG NGHIỆP VÀ
PHÁT TRIỂN NÔNG THÔN**

Số: 2535/SNNPTNT-CCTTBVT

V/v tập trung triển khai quyết liệt các
biện pháp phòng trừ bệnh khảm lá
virus hại sắn trên địa bàn.

**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**

Gia Lai, ngày 04 tháng 8 năm 2021

Kính gửi:

- UBND các huyện, thị xã và thành phố;
- Chi cục Trồng trọt và Bảo vệ thực vật;
- Các Nhà máy chế biến tinh bột sắn.

Tính đến đầu tháng 8/2021, diện tích sắn toàn tỉnh khoảng 66.985 ha; bệnh khảm lá virus hại sắn gây hại với diện tích nhiễm 1.040 ha (nhẹ 800,6 ha, trung bình 129,5 ha, nặng 109,9 ha), phân bố tại thị xã Ayun Pa (84 ha), An Khê (284,7 ha) và các huyện Ia Pa (530 ha), Phú Thiện (68 ha), Krông Pa (20 ha), Kbang (34,3 ha), Đak Pơ (17 ha), Kông Chro (2 ha). Trước tình hình trên, Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn đã ban hành rất nhiều văn bản chỉ đạo, hướng dẫn tuyên truyền, phổ biến công tác phòng trừ bệnh khảm lá virus hại sắn như: Dùng hom giống sạch bệnh, diệt môi giới truyền bệnh; tiêu hủy gốc, thân, lá cây bị bệnh bằng cách đốt, chôn lấp để hạn chế nguồn bệnh, không sử dụng hom giống đã bị nhiễm bệnh để trồng; chuyển đổi cây trồng trên diện tích bị bệnh nặng, sử dụng giống kháng bệnh, không sử dụng giống sắn mầm cảm với bệnh khảm lá...

Tuy nhiên, các địa phương thực hiện chưa thực sự kiên quyết, người dân vẫn còn chủ quan trong việc phòng chống bệnh, không nhổ bỏ, tiêu hủy nguồn bệnh theo đúng hướng dẫn của các cơ quan chuyên môn nên nguồn bệnh vẫn tồn tại, phát triển trên đồng ruộng.

Dự báo trong thời gian tới bệnh khảm lá virus hại sắn còn tiếp tục gây hại làm ảnh hưởng đến các vùng sản xuất sắn trên địa bàn tỉnh. Để kịp thời hướng dẫn các biện pháp phòng trừ có hiệu quả, xử lý triệt để những diện tích nhiễm bệnh khảm lá virus hại sắn, hạn chế lây lan ra diện rộng, Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn đề nghị UBND các huyện, thị xã, thành phố; Chi cục Trồng trọt và Bảo vệ thực vật; các Nhà máy chế biến tinh bột sắn trên địa bàn tỉnh nghiêm túc triển khai thực hiện Văn bản số 1024/UBND-NL ngày 26/7/2021 của UBND tỉnh. Trong đó tập trung triển khai quyết liệt các biện pháp phòng trừ bệnh khảm lá virus hại sắn như sau:

1. UBND các huyện, thị xã, thành phố

a) Các địa phương đã xuất hiện bệnh khảm lá virus hại sắn (Ia Pa, Phú Thiện, Krông Pa, Kbang, Đak Pơ, Chư Prông, Ayun Pa, An Khê):

- Huy động cả hệ thống chính trị vào cuộc nhanh chóng khống chế bệnh lây lan.
- Kien toàn Ban Chỉ đạo phòng chống bệnh khảm lá virus hại sắn ở các cấp tại địa phương, chỉ đạo quyết liệt cả hệ thống chính trị cùng tham gia công tác phòng chống bệnh khảm lá virus hại sắn. Địa phương chưa thành lập Ban Chỉ đạo tiến hành thành lập ngay Ban Chỉ đạo phòng chống bệnh khảm lá virus hại sắn, phân công nhiệm vụ cụ thể từng thành viên Ban Chỉ đạo bám địa bàn xã, thôn làng để chỉ đạo triển khai các biện pháp phòng trừ.
- Chỉ đạo Phòng Kinh tế/Phòng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn phối hợp Trung tâm Dịch vụ Nông nghiệp, UBND cấp xã cử cán bộ bám sát địa bàn, kiểm tra diện tích trồng

sản, kịp thời phát hiện và tổ chức xử lý triệt để diện tích nhiễm bệnh khảm lá virus hại sản, không để lây lan trên diện rộng, ảnh hưởng đến năng suất, sản lượng trong vụ.

- Chỉ đạo Phòng Tài chính - Kế hoạch phối hợp Phòng Kinh tế/Phòng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn chủ động bố trí trích nguồn kinh phí dự phòng để hỗ trợ vật tư, phương tiện giúp nông dân phòng trừ, tiêu hủy những diện tích sản nhiễm bệnh khảm lá nhằm ngăn chặn bệnh kịp thời, tránh để lây lan.

- Hướng dẫn người dân trồng sản nghiêm túc áp dụng Quy trình tự sản xuất giống sản sạch bệnh, Quy trình kỹ thuật canh tác sản theo Văn bản số 622/TT-CLT ngày 29/5/2019 của Cục Trồng trọt; áp dụng triệt để biện pháp phòng trừ bệnh khảm lá virus hại sản theo hướng dẫn Cục Bảo vệ thực vật đã ban hành tại Văn bản 1605/BVTV-TV ngày 21/7/2017; chú trọng thực hiện biện pháp chăm sóc, bón phân đúng thời kỳ để cây sản sinh trưởng phát triển khỏe, tăng khả năng chống chịu với bệnh khảm lá sản; tiêu hủy nguồn bệnh trên đồng ruộng đúng quy định.

- + Đối với những diện tích sản có tỷ lệ cây bị nhiễm bệnh khảm lá virus hại sản từ 30-70 %, hướng dẫn người dân nhổ bỏ, thu gom, tiêu hủy cây bị bệnh và công việc này cần được thực hiện thường xuyên.

- + Đối với những diện tích có tỷ lệ cây bị nhiễm bệnh khảm lá virus hại sản trên 70%, vận động, yêu cầu người dân khẩn trương nhổ bỏ, thu gom, tiêu hủy toàn bộ cây sản trên ruộng, chuyển sang trồng các loại cây trồng khác ít nhất 01 năm để cắt đứt nguồn bệnh gây hại.

- Nghiên cứu, xây dựng kế hoạch chuyển đổi những diện tích đất trồng sản bị bệnh khảm lá sản năng sang trồng một số cây trồng khác như: Cây ăn quả, cây dược liệu, ngô sinh khối, đậu đỗ các loại,...

- Tổng hợp, thống kê diện tích nhiễm bệnh khảm lá sản, diện tích tiêu hủy và các biện pháp phòng chống bệnh báo cáo về Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn (qua Chi cục Trồng trọt và Bảo vệ thực vật vào ngày Thứ 3 hàng tuần) để tổng hợp báo cáo UBND tỉnh.

b) Đối với các địa phương chưa xuất hiện bệnh khảm lá virus hại sản

Chỉ đạo Phòng Kinh tế/Phòng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Trung tâm Dịch vụ Nông nghiệp phối hợp cùng Ủy ban nhân dân các xã, phường, thị trấn tăng cường công tác kiểm tra, điều tra dự tính dự báo phát hiện sớm bệnh khảm lá sản; thống kê, khoanh vùng nắm chắc diện tích sản nhiễm bệnh để kịp thời tiêu hủy nguồn bệnh theo đúng quy định.

2. Chi cục Trồng trọt và Bảo vệ thực vật

- Hướng dẫn Phòng Kinh tế/Phòng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Trung tâm Dịch vụ Nông nghiệp các biện pháp phòng trừ, tiêu hủy cây sản nhiễm bệnh đảm bảo tiêu diệt được mầm bệnh, hạn chế nguồn bệnh tồn tại trên cây sản và trên đồng ruộng; tăng cường công tác điều tra phát hiện bệnh khảm lá sản trên địa bàn tỉnh; nếu phát hiện bệnh khoanh vùng ngay, tổ chức hướng dẫn, triển khai công tác phòng trừ bệnh khảm lá sản theo đúng quy trình, nhằm kịp thời ngăn chặn sự lây lan bệnh sang các ruộng sản khác.

- Đôn đốc các địa phương thực hiện triệt để các biện pháp phòng trừ bệnh khảm lá sản; tổng hợp và báo cáo tình hình gây hại, công tác phòng chống bệnh để báo cáo kịp thời UBND tỉnh chỉ đạo.

- Hướng dẫn Trung tâm Nghiên cứu Giống cây trồng tỉnh: Khảo nghiệm, nhân nhanh giống sản kháng bệnh cung cấp cho sản xuất hoặc nguồn giống sạch bệnh để cung ứng phục vụ sản xuất trên địa bàn tỉnh.

3. Các Nhà máy chế biến tinh bột sắn

- Cần có trách nhiệm hỗ trợ kinh phí, đồng hành cùng người trồng sắn trên địa bàn phòng chống bệnh khảm lá sắn, bảo vệ vùng nguyên liệu sắn an toàn, bền vững.

- Xây dựng kế hoạch cụ thể, chủ động bàn bạc với cơ quan chuyên môn cấp huyện, chính quyền địa phương cấp xã có vùng nguyên liệu của Nhà máy: Tổ chức tuyên truyền, hướng dẫn nông dân về quy trình kỹ thuật thâm canh tăng năng suất, thực hiện có hiệu quả công tác phòng, chống bệnh khảm lá sắn.

- Chấp hành nghiêm chỉnh công tác kiểm dịch thực vật theo quy định. Sớm xây dựng các khu vực sản xuất giống sạch bệnh, giống sắn kháng bệnh để đảm bảo nguồn giống tốt cung cấp cho người dân sản xuất trong vùng nguyên liệu của nhà máy đầu tư. Không được đầu tư, cung ứng các giống sắn dễ bị nhiễm bệnh trên địa bàn; không được nhập các giống sắn đã bị nhiễm bệnh từ các tỉnh khác về tỉnh Gia Lai.

- Thúc đẩy chương trình xây dựng cánh đồng lớn vào sản xuất để áp dụng đồng bộ các biện pháp kỹ thuật tiên tiến nâng cao năng suất sản lượng, góp phần hạn chế bệnh khảm lá virus hại sắn.

4. Đài Phát thanh, Truyền hình cấp tỉnh, cấp huyện, Báo Gia Lai: Phối hợp với Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, UBND các huyện, thị xã, thành phố, các nhà máy chế biến tinh bột sắn trên địa bàn tỉnh, kịp thời thông tin về tình hình bệnh khảm lá virus hại sắn; các biện pháp kỹ thuật phòng trừ bệnh khảm lá virus để người dân biết, chủ động phòng trừ, giảm thiểu thiệt hại.

Nhận được công văn này, đề nghị Ủy ban nhân dân các huyện, thị xã và thành phố Pleiku; Chi cục Trồng trọt và Bảo vệ thực vật; các Nhà máy chế biến tinh bột sắn trên địa bàn tỉnh quan tâm, khẩn trương tổ chức triển khai thực hiện./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- UBND tỉnh (báo cáo);
- PCT UBND tỉnh-Kpă Thuyên (báo cáo);
- Cục Bảo vệ thực vật (báo cáo);
- Cục Trồng trọt (báo cáo)
- Giám đốc Sở, các Phó Giám đốc Sở;
- Trung tâm Nghiên cứu Giống cây trồng;
- Lưu: VT, TTBVTV.

KT. GIÁM ĐỐC
PHÓ GIÁM ĐỐC

Đoàn Ngọc Có

**BỘ NÔNG NGHIỆP
VÀ PHÁT TRIỂN NÔNG THÔN
CỤC TRỒNG TRỌT**

**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**

Số: 622 /TT-CLT

Hà Nội, ngày 29 tháng 5 năm 2019

V/v ban hành quy trình canh tác sản,
quy trình sản xuất giống sản sạch
bệnh khảm lá và quy trình tự sản
xuất giống sản sạch bệnh khảm lá.

SƠ N. NGHIỆP & PTNN T. KHANH HƯ.

ĐẾN Số: 5629
Ngày: 06/6

Chuyên: .....

Kính gửi: Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn các tỉnh trồng sản

Thực hiện chỉ đạo của Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn tại công
văn số 383/BNN-BVTV ngày 21/01/2019 về việc một số nội dung chỉ đạo
phòng chống bệnh khảm lá sản. Để hướng dẫn canh tác sản và sản xuất giống
sản sạch bệnh hỗ trợ phòng chống dịch bệnh khảm lá sản đang lây lan ở nhiều
tỉnh phía Nam, Cục Trồng trọt ban hành quy trình canh tác sản, quy trình sản
xuất giống sản sạch bệnh và hướng dẫn nông dân tự để giống sạch bệnh khảm lá
virus (có Phụ lục Quy trình chi tiết đính kèm).

Đề nghị Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn các tỉnh trồng sản chỉ
đạo tổ chức thông tin tuyên truyền, hướng dẫn các tổ chức, cá nhân, nông dân áp
dụng để nhanh chóng khống chế dịch bệnh khảm lá.

Trong quá trình thực hiện nếu gặp khó khăn, vướng mắc liên hệ kịp thời
về Cục Trồng trọt để thống nhất chỉ đạo./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Thứ trưởng Lê Quốc Doanh (để b/c);
- UBND các tỉnh trồng sản;
- Các Phó Cục trưởng (để c/đ);
- Cục BVTV (để p/h);
- Trung tâm KNQG (để p/h);
- Báo NNVN, VTV;
- Lưu: VT, CLT.

Q. CỤC TRƯỞNG

Nguyễn Như Cường
Nguyễn Như Cường

Phụ lục 1. QUY TRÌNH SẢN XUẤT GIỐNG SẢN SẠCH BỆNH KHẢM LÁ ÁP DỤNG CHO HỘ NÔNG DÂN, CƠ SỞ SẢN XUẤT GIỐNG ĐỂ KINH DOANH
(Kèm theo công văn số: 622 /TT-CLT ngày 29 tháng 5 năm 2019 của Cục trưởng Cục Trồng trọt)

1. Chọn giống và nguồn giống sạch bệnh

Chọn giống sản (khoai mì) chống chịu hoặc ít nhiễm bệnh do các cơ quan chuyên môn khuyến cáo. Tuyệt đối không sản xuất các giống sản nhiễm bệnh.

Giống cấp 1: giống có nguồn gốc rõ ràng từ các vùng hoặc cơ sở sản xuất giống sạch bệnh, có đầy đủ thông tin (gồm: tên hộ/cơ sở sản xuất, diện tích, tên giống, nguồn gốc, kết quả giám định virus khi thu hoạch (tối thiểu 30 mẫu lấy từ 30 cây ngẫu nhiên, lô giống không đạt nếu phát hiện ≥ 01 mẫu dương tính, giám định virus gây bệnh khảm lá sản phải được thực hiện tại các cơ sở có máy móc, thiết bị, dụng cụ giám định bằng phương pháp Test nhanh, ELISA hoặc PCR hoặc được cơ quan chuyên môn bảo vệ thực vật (BVTV) chỉ định).

2. Chọn vùng sản xuất giống

- Chọn ruộng trồng cách ly với các khu vực đang bị bệnh (ngăn cách bằng khoảng cách địa lý, địa hình hoặc khu vực trồng cây khác). Nên trồng xen cây ngô, lạc trong ruộng sản xuất giống.

- Ruộng sản xuất giống sạch bệnh cần liên canh để thuận lợi áp dụng các biện pháp quản lý bọ phấn trắng. Hoặc giống được sản xuất trong nhà kính, nhà lưới đảm bảo cách ly bọ phấn trắng.

3. Thời vụ

Thời vụ trồng là vụ sản xuất chính tại địa phương để giảm áp lực bọ phấn trắng.

4. Biện pháp chăm sóc, phòng trừ bọ phấn trắng

a) Biện pháp chăm sóc

Áp dụng đầy đủ các biện pháp chăm sóc trong quy trình canh tác do Cục Trồng trọt ban hành.

b) Phòng trừ bọ phấn trắng

- Sau trồng 7 – 10 ngày tiến hành đặt bẫy dính màu vàng xung quanh ruộng sản xuất giống với khoảng cách từ 10 – 20 m/bẫy, thường xuyên quan sát bẫy để phát hiện bọ phấn trắng trên ruộng sản.

- Khi phát hiện bọ phấn trắng vào bẫy hoặc trên ruộng sản thì tiến hành thu mẫu bọ phấn trắng để giám định virus khảm lá sản, nếu mẫu dương tính thì tiến hành phun thuốc BVTV trừ bọ phấn trắng môi giới, có thể phun phòng sớm nếu trong điều kiện mật độ bọ phấn trắng cao, áp lực bệnh cao.

Sử dụng các loại thuốc BVTV trong danh mục được phép sử dụng hoặc cơ quan có thẩm quyền cho phép; phun trừ bọ phấn trắng theo nguyên tắc 4 đúng.

5. Kiểm tra, tiêu hủy cây bệnh

Ngay từ khi hom sản mọc mầm đến khi thu hoạch, định kỳ 5 – 7 ngày/lần kiểm tra đồng ruộng để phát hiện cây sản có biểu hiện triệu chứng bệnh tiến hành tiêu hủy ngay bằng cách nhổ toàn bộ cây đem chôn lấp hoặc đốt.

6. Thu hoạch

Thu hoạch cây giống khi ruộng sản đạt 8 tháng tuổi trở lên.

Trước khi thu hoạch phải:

- Kiểm tra để phát hiện cây sản bị bệnh lần cuối cùng và tiêu hủy như trên.
- Thu mẫu cây giống để giám định virus khảm lá sản: tối thiểu 30 mẫu trên 30 cây sản ngẫu nhiên trong ruộng sản xuất giống sạch bệnh, nếu phát hiện ≥ 02 mẫu dương tính với virus gây bệnh khảm lá thì ruộng giống không đạt yêu cầu giống sạch bệnh.

Hom giống lấy từ 1/3 ở đoạn giữa thân cây sản, chiều dài của hom trồng sản xuất là 20cm, đạt tối thiểu là 6- 10 đốt, không nên chặt hom quá ngắn hoặc quá dài. Khi chặt hom dùng các loại dụng cụ sắc- bén để chặt và tránh làm cho hom bị thương tổn về mặt cơ giới như trầy vỏ hoặc dập phần thân gỗ của hom.

7. Bảo quản giống

Thời gian bảo quản giống không quá 30 ngày sau thu hoạch, bảo quản giống theo cách: bó từng bó để nằm hoặc dựng đứng cây giống trong bóng râm, hoặc có thể cắm thẳng từng cây xuống đất theo từng cụm từ 500 - 1000 cây/ cụm. Trong thời gian bảo quản cây giống có thể bị các loại côn trùng tấn công, vì thế có thể sử dụng các loại thuốc diệt côn trùng phù hợp để phòng trừ.

Trong thời gian bảo quản cây giống cần thường xuyên kiểm tra, nếu phát hiện bọ phấn trắng thì phun trừ để chống lây nhiễm bệnh và loại bỏ cây có biểu hiện triệu chứng bệnh.

8. Ghi chép hồ sơ sản xuất và cung ứng giống

- Ghi chép toàn bộ các thông tin sản xuất giống:
  - + Tên, địa chỉ cá nhân, hộ sản xuất;
  - + Tên giống, nguồn gốc giống;
  - + Diện tích, ngày trồng;
  - + Các biện pháp quản lý bọ phấn trắng đã áp dụng (thời gian, số liệu điều tra, ngày kiểm tra tiêu hủy cây bệnh, tỷ lệ cây bị bệnh, ...);
  - + Ngày phun thuốc BVTN, tên thuốc, lượng dùng;
  - + Kết quả kiểm tra tiêu hủy lần cuối, tỷ lệ cây bị bệnh;
  - + Kết quả giám định virus lô giống thu hoạch;
- Thông tin người mua giống (họ tên, địa chỉ, số lượng)/.

**Phụ lục 2. QUY TRÌNH TỰ ĐỀ GIỐNG SẢN SẠCH BỆNH KHẢM LÁ
ÁP DỤNG CHO HỘ NÔNG DÂN TỰ ĐỀ GIỐNG, KHÔNG ĐƯỢC
PHÉP KINH DOANH**

(Kèm theo công văn số: /TT-CLT ngày tháng năm 2019
của Cục trưởng Cục Trồng trọt)

1. Chọn giống và nguồn giống sạch bệnh

- Chọn giống sản (khoai mì) chống chịu hoặc ít nhiễm bệnh, tuyệt đối không trồng các giống sản nhiễm bệnh mà cơ quan chuyên ngành bảo vệ thực vật (BVTV) khuyến cáo.

- Chọn nguồn giống sạch bệnh để trồng bằng cách lấy giống rõ nguồn gốc từ các vùng hoặc cơ sở sản xuất giống sạch bệnh, có đầy đủ hồ sơ chứng minh kiểm soát bệnh (gồm: hộ sản xuất, diện tích, tên giống, nguồn gốc, kết quả giám định virus khi thu hoạch (tối thiểu 30 mẫu lấy từ 30 cây ngẫu nhiên, lô giống không đạt nếu phát hiện ≥ 01 mẫu dương tính, giám định virus gây bệnh khảm lá sản tại các cơ sở có máy móc, thiết bị, dụng cụ giám định bằng phương pháp ELISA hoặc PCR được cơ quan chuyên môn BVTV chỉ định).

2. Bố trí ruộng trồng

Hộ nông dân cần dành riêng một phần diện tích để sản xuất giống sạch bệnh. Nên cách ly với ruộng sản xuất sản thương phẩm hoặc trồng xen với cây ngô, lạc để cách ly ruộng sản xuất giống và hạn chế lây lan bệnh.

3. Thời vụ

Thời vụ trồng là vụ sản xuất chính tại địa phương để giảm áp lực bộ phận trắng tập trung vào khu vực sản xuất giống.

4. Biện pháp chăm sóc, phòng trừ bộ phận trắng

a) Biện pháp chăm sóc

Áp dụng đầy đủ các biện pháp chăm sóc trong quy trình canh tác do Cục Trồng trọt ban hành để cây giống khỏe, chất lượng cao.

b) Phòng trừ bộ phận trắng

- Khi phát hiện bộ phận trắng vào bẫy hoặc trên ruộng sản thì tiến hành thu mẫu bộ phận trắng để giám định virus khảm lá sản, nếu mẫu dương tính thì tiến hành phun thuốc BVTV trừ bộ phận trắng môi giới, có thể phun phòng sớm nếu trong điều kiện mật độ bộ phận trắng cao, áp lực bệnh cao.

- Sử dụng các loại thuốc bảo vệ thực vật trong danh mục được phép sử dụng hoặc cơ quan có thẩm quyền cho phép; phun trừ bộ phận trắng theo nguyên tắc 4 đúng.

5. Kiểm tra, tiêu hủy cây bệnh

Ngay từ khi hom sản mọc mầm đến khi thu hoạch, định kỳ 5 – 7 ngày/lần kiểm tra đồng ruộng để phát hiện cây sản có biểu hiện triệu chứng bệnh tiến hành tiêu hủy ngay bằng cách nhổ toàn bộ cây đem chôn lấp hoặc đốt.

Trước khi thu hoạch kiểm tra để phát hiện cây sản bị bệnh lần cuối cùng và tiêu hủy như trên.

- Khuyến khích, thu mẫu cây giống để giám định virus khảm lá sản: tối thiểu 30 mẫu trên 30 cây sản ngẫu nhiên trong ruộng sản xuất giống sạch bệnh, nếu phát hiện ≥ 02 mẫu dương tính với virus gây bệnh khảm lá thì ruộng giống không đạt yêu cầu giống sạch bệnh.

6. Thu hoạch

Thu hoạch cây giống khi ruộng sản đạt 8 tháng tuổi trở lên, trước khi thu hoạch lưu ý:

- Kiểm tra để phát hiện cây sản bị bệnh lần cuối cùng và tiêu hủy như trên.

- Thu mẫu cây giống để giám định virus khảm lá sản: tối thiểu 30 mẫu trên 30 cây sản ngẫu nhiên trong ruộng sản xuất giống sạch bệnh, nếu phát hiện ≥ 02 mẫu dương tính với virus gây bệnh khảm lá thì ruộng giống không đạt yêu cầu giống sạch bệnh.

Hom giống lấy từ 1/3 ở đoạn giữa thân cây sản, chiều dài của hom trồng sản xuất là 20cm, đạt tối thiểu là 6 - 10 đốt, không nên chặt hom quá ngắn hoặc quá dài. Khi chặt hom dùng các loại dụng cụ sắc- bén để chặt và tránh làm cho hom bị thương tổn về mặt cơ giới như trầy vỏ hoặc dập phần thân gỗ của hom.

7. Bảo quản giống

Thời gian bảo quản giống không quá 30 ngày sau thu hoạch, bảo quản giống theo cách: bó từng bó để nằm hoặc dựng đứng cây giống trong bóng râm, hoặc có thể cắm thẳng từng cây xuống đất theo từng cụm từ 500 - 1000 cây/cụm. Trong thời gian bảo quản cây giống có thể bị các loại côn trùng tấn công, vì thế có thể sử dụng các loại thuốc diệt côn trùng phù hợp để phòng trừ.

Trong thời gian bảo quản cây giống cần thường xuyên kiểm tra, nếu phát hiện bộ phận trắng thì phun trừ để chống lây nhiễm bệnh và loại bỏ cây có biểu hiện triệu chứng bệnh./.

Phụ lục 1. QUY TRÌNH KỸ THUẬT CANH TÁC SẢN ÁP DỤNG CHO VÙNG ĐÔNG NAM BỘ VÀ TÂY NGUYÊN

(Kèm theo công văn số: /TT-CLT ngày tháng năm 2019
của Cục trưởng Cục Trồng trọt)

1. Chuẩn bị đất

Đất trồng sắn (khoai mì) phải được chuẩn bị trước: thu dọn rẫy cây và tàn dư thực vật, san lấp mặt bằng và cày- bừa (1- 2 lần). Ở những diện tích đất có độ dốc lớn ($> 30\%$) không tiến hành cày bừa mà cuốc hốc trồng trực tiếp. Trồng sắn trên các chân ruộng luân canh lúa nước thì sau khi thu hoạch lúa phải xử lý cỏ dại, cày hoặc phay đất sớm và kéo líp ngay sau khi nước rút và trồng sớm nhằm tận dụng ẩm độ đất.

2. Yêu cầu về giống

Tuyệt đối không trồng các giống sắn nhiễm bệnh cơ quan chuyên ngành bảo vệ thực vật (BVTV) khuyến cáo không trồng.

Giống phải có nguồn gốc rõ ràng được sản xuất từ hộ nông dân, cơ sở sản xuất giống để kinh doanh hoặc hộ nông dân tự để giống theo quy trình hướng dẫn, có kết quả giám định virus khảm lá sắn đạt yêu cầu trước khi xuất giống và từ 8 tháng trở lên.

Cây sắn dùng làm giống phải khỏe mạnh, không bị nhiễm sâu bệnh, nhứt mắt, không buồng lông, khi chuẩn bị hom giống nên loại bỏ những cây giống bị khô (không có nhựa mủ) và bị trầy- xước trong quá trình vận chuyển.

Sử dụng giống có thời gian bảo quản giống không quá 30 ngày sau thu hoạch, và đạt yêu cầu : Hom giống để trồng lấy từ 1/3 ở đoạn giữa thân cây sắn, chiều dài của hom trồng sản xuất là 20cm, đạt tối thiểu là 6- 10 đốt, không nên chặt hom quá ngắn hoặc quá dài. Khi chặt hom dùng các loại dụng cụ sắc- bén để chặt và tránh làm cho hom bị thương tổn về mặt cơ giới như trầy vỏ hoặc dập phần thân gỗ của hom.

Nên xử lý hom giống, đất trồng theo hướng dẫn của cơ quan BVTV trước khi trồng.

3. Thời vụ trồng

Thời vụ trồng sắn thích hợp nhất ở Đông Nam Bộ và Tây Nguyên là vào đầu mùa mưa (tháng 04 – 05) và có thể trồng vụ Thu – Đông (giữa tháng 9 giữa tháng 10), nên tranh thủ trồng sớm khi đất đủ ẩm độ, không nên trồng vào các thời điểm có mưa nhiều hoặc khô hạn làm giảm khả năng mọc mầm của hom sắn do ẩm độ đất cao hoặc thấp, nhiệt độ thấp dẫn đến hom sắn nảy mầm kém.

4. Phương pháp trồng

Trồng hom nằm ngang trên những diện tích đất tương đối bằng phẳng, ở những diện tích đất có mưa nhiều thoát nước kém có thể kéo luống để trồng với các phương pháp hom xiên hoặc hom đứng. Ngoài ra, nếu trồng vào cuối mùa mưa ẩm độ đất thấp thì nên trồng hom đứng hoặc xiên. Dù đặt hom đứng hay

ngiêng với bất kỳ góc độ nào cũng không nên chôn sâu quá 10cm vì củ sắn ăn quá sâu sẽ gây khó khăn trong việc thu hoạch.

5. Khoảng cách và mật độ trồng

Tùy theo từng loại đất để bố trí cho phù hợp. Đối với vùng đất tốt trồng với khoảng cách 1,0 x 1,0m, tương đương với 10.000 cây/ ha, đất trung bình và đất nghèo dinh dưỡng trồng với khoảng cách 0,9 x 0,9m và 0,8 x 0,8m (tương đương với 12.346 cây và 15.600 cây/ha).

Ở các diện tích trồng xen có thể trồng với các khoảng cách giữa các hàng và cây sắn là 1,2 x 0,6m/ cây hoặc 1,2 x 0,8m (tương với 11.000 cây và 14.000 cây/ha).

6. Bón phân

a) Lượng phân bón cho 1 ha

Tùy theo loại đất, yêu cầu về năng suất mà có các công thức bón khác nhau có thể kết hợp giữa bón phân vô cơ với phân hữu cơ như: phân chuồng, phân xanh và các loại phân hữu cơ dạng lỏng.

Để thâm canh đạt năng suất cao từ 45 – 50 tấn/ha, bền vững:

Lượng bón: 90N-60P₂O₅-120K₂O + 10 tấn phân chuồng (tương đương 195 kg Urea + 333 kg Supelân + 200 kg Kaliclorua + 10 tấn phân chuồng).

Trên chân đất trồng sắn liên tục nhiều năm, đất xấu bón 350 kg Urea + 500kg Supelân + 270kg Kaliclorua + phân hữu cơ từ 5-10 tấn.

b) Thời gian bón

Bón lót toàn bộ phân chuồng, phân hữu cơ, phân lân. bón thúc lần 1 vào giai đoạn từ 20- 30 ngày sau khi trồng: ½ phân đạm + ½ phân kali, bón thúc lần 2 vào giai đoạn sau khi trồng từ 50- 60 ngày: ½ phân đạm + ½ phân kali còn lại.

c) Thời điểm bón: bón khi đất có đủ ẩm độ, tránh bón phân vào lúc trời nắng hoặc đang mưa lớn.

d) Phương pháp và kỹ thuật bón: phân lân bón lót khi cày bừa hoặc bón theo hàng hay hốc trước khi trồng; bón phân đạm, kali theo hốc và lấp đất.

7. Phòng trừ cỏ dại

Thường cây sắn mọc đều trong khoảng 2 - 3 tuần tùy thuộc chất lượng hom giống, đất đai và thời tiết. Cỏ dại cạnh tranh dinh dưỡng với cây sắn rất lớn nên việc làm cỏ xới xáo là rất quan trọng để đảm bảo đạt năng suất cao.

- Sử dụng thuốc trừ cỏ tiền nảy mầm sau trồng 1 - 3 ngày.

- Làm cỏ ba lần vào 20, 40 và 70 ngày sau khi trồng kết hợp bón phân. Làm cỏ bón phân lần đầu nên thực hiện ngay sau khi cây mọc đều để cây sinh trưởng khỏe và giao tán sớm.

- Sau trồng 5 tháng đến khi cây sắn có lá gốc rụng, có thể phun thuốc trừ cỏ hậu nảy mầm, khi phun tránh không để lá, thân cây tiếp xúc với thuốc, nên phun trước khi thu hoạch ít nhất là 2 tháng để không ảnh hưởng đến hàm lượng tinh bột.

8. Trồng xen và luân canh

a) Trồng xen

+ Đất bằng (độ dốc < 8%) trồng xen lạc và đậu xanh, giữa 2 hàng sắn xen 2 hàng lạc hoặc 2 hàng đậu xanh, khoảng cách giữa 2 hàng sắn là 1,0 - 1,2m, giữa 2 hàng lạc và đậu xanh là 0,25 - 0,30m và giữa 2 cây lạc và đậu xanh là 0,15-0,20m.

+ Đất dốc (độ dốc > 8%) trồng cây anh đào (*Gliricidia sepium*), cốt khí (*Tephrosia* sp.), bình linh (*Leucaena* sp.), dứa (*Papaya Cayaen*) làm hàng rào chắn theo đường đồng mức, khoảng cách giữa các hàng rào là 10- 20m.

b) Luân canh

Trên các chân ruộng luân canh với lúa nước có thể sử dụng các loại đậu trắng (khoảng cách tương tự như trồng xen với lạc); trường hợp trồng xen với dưa hấu thì giữa 2 hàng sắn trồng xen 1 hàng dưa hấu, khoảng cách giữa các hàng và cây sắn là 1,2 x 0,6m/ cây; khoảng cách giữa các cây dưa hấu trong hàng là 1,0 - 1,2m.

8. Phòng trừ sâu bệnh

a) Nhện đỏ

- Phòng trừ: Nhện đỏ thường gây hại nặng trên các ruộng bị khô hạn do vầy cần đảm bảo độ ẩm để hạn chế gây hại của nhện đỏ; khi bị nhện đỏ gây hại cần phải phòng trừ thì tiến hành phòng trừ theo hướng dẫn của cán bộ BVTV.

b) Bệnh chổi rồng

- Phòng trừ: Sử dụng hom giống sạch bệnh, bón phân đầy đủ và cân đối, khuyến khích sử dụng phân hữu cơ, phân vi sinh, tiến hành luân canh, xen canh với cây họ đậu và vệ sinh đồng ruộng, tiêu hủy cây ký chủ và cây bị bệnh.

c) Rệp sáp bột hồng

- Phòng trừ: Nhân nuôi và phóng thích ra đồng ruộng ong ký sinh *Anagyrus lopezi*, bảo vệ và tạo điều kiện thuận lợi để các côn trùng ăn thịt, thiên địch trên đồng ruộng (bọ rùa vệt đen, bọ rùa đỏ, bọ cánh gân,...), hoặc sử dụng nấm trắng (*Beauveria bassiana*), nấm xanh (*Metarhizium anisopliae*), sử dụng thuốc BVTV trong danh mục thuốc theo hướng dẫn của cán bộ BVTV ở địa phương.

d) Bệnh cháy lá vi khuẩn

- Phòng trừ: Khi bệnh mới xuất hiện, có thể dùng một số loại thuốc BVTV phòng trừ vi khuẩn theo hướng dẫn của cán bộ BVTV ở địa phương.

e) Bệnh thối gốc, thối củ

- Phòng trừ: vệ sinh đồng ruộng, cày ải phơi đất, bón lót vôi trước khi trồng 15 ngày, sử dụng phân hữu cơ có chế phẩm sinh học *Trichoderma* hoặc dùng chế phẩm sinh học *Trichoderma* trộn với phân hữu cơ hoai mục để bón lót. Trong trường hợp phát hiện ruộng bị nhiễm bệnh cần hạn chế tưới quá ẩm và không tưới thấm (xả tràn giữa các luống) sẽ tạo điều kiện bệnh phát sinh và lây

lan. Vào mùa mưa, đánh rãnh tiêu thoát nước tốt cho ruộng sắn. Ngoài ra, cần giảm sử dụng phân đạm, tăng phân kali giúp cây hạn chế được bệnh.

g) Bệnh khảm lá (do virus)

- Đây là dịch bệnh nguy hiểm hiện nay, bệnh lây lan do môi giới truyền bệnh là bọ phấn trắng, làm giảm năng suất và chất lượng của cây sắn. Vì vậy cần phòng trừ bọ phấn trắng ngay từ đầu vụ theo quy trình của Cục BVTV hoặc theo hướng dẫn cơ quan BVTV ở địa phương.

9. Thu hoạch

Thu hoạch đúng thời điểm (thường tùy theo chu kỳ sinh trưởng của từng giống sắn), khi hàm lượng tinh bột trong củ đạt từ 27- 30%, hoặc khi cây đã rụng gần hết lá ngọn (còn lại khoảng 7- 10 lá) và lá đã chuyển từ màu xanh sang vàng nhạt. Có nhiều phương pháp thu hoạch khác nhau: thu hoạch bằng cơ giới, các dụng cụ thủ công và nhổ trực tiếp bằng tay. Thu hoạch đến đâu vận chuyển ngay đến các cơ sở chế biến, tránh để lâu hoặc phơi nắng ngoài đồng làm giảm hàm lượng tinh bột trong củ./.